Aanleiding

Deze notitie geeft de basis weer voor het nieuwe beleidsplan WFA 2019-2022. De speerpunten vanuit het vorige beleidsplan blijven gehandhaafd, omdat deze nog altijd goed passen bij de geplande activiteiten en de positie van het WFA.
Speerpunten:

- WFA als partner van overheden
- WFA als partner van publiek
- WFA als partner toekomstige generaties
- WFA als professionele en toekomstbestendige organisatie

Binnen deze speerpunten formuleren wij thema's waarbinnen wij doelstellingen zullen weergeven. Onderstaand is een opsomming van de beoogde thema's die wij tot heden hebben rekening houdend met navolgende kaders:

- Vorig beleidsplan
- Diverse overleg gremia en netwerken Westfriese partners
- Medewerkers WFA

Vervolg acties:

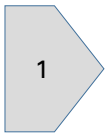
- Informatie en behoefte ophalen bij strategische partners
- Missie en visie bepalen
- Thema's en doelen bepalen
- Vaststellen beleidsplan
- Naar aanleiding van de thema's en doelen zullen resultaten bepaald worden die worden uitgewerkt in een uitvoerings- of jaarplan.

Planning

11 februari 2019	mondelinge toelichting aan het bestuur WFA
1 maart 2019	kring secretarissen informatie en behoefte ophalen
…..	Vrienden WFA informatie en behoefte ophalen
…..	…..

WFA ALS PARTNER VAN OVERHEDEN

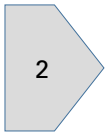
- eDepot

Bouw basisvoorziening
Consolideren
Aansluiten Wesfriese partners
Uitbreiden functionaliteiten
Website archivering

Het belangrijkste speerpunt van het vorige beleidsplan was het realiseren van een eDepot. Een voorziening die digitaal gevormde archieven veilig stelt voor de toekomst. Dit betreft zowel veilige opslag als toegankelijkheid.
De volgende uitdagingen betreffen het consolideren van het eDepot, aansluiten van alle Westfriese partners en het uitbreiden van functionaliteiten zoals bijvoorbeeld rechtstreekse koppelingen naar vakapplicaties. In de basisvoorziening worden nog tal van handelingen handmatig gedaan. Het streven is er op gericht om deze voor zover mogelijk te automatiseren.

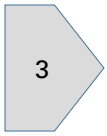
- Advisering Digitale Archivering (ADA)

Aanwijzen ADA rol informatiemanagement
Specialisme WFA
Proactief adviseren

Van oudsher adviseert het WFA de gemeenten op het terrein van analoge archivering. Daar komt nu de advisering op de digitale informatie bij. Door de ontwikkeling van het eDepot is al veel expertise opgebouwd.

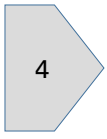
- Dienstverleningshandvest en -overeenkomsten

Producten en diensten catalogus
Professionalisering
Dienstverleninghandvest
Dienstverleningovereenkomst

Het Westfries Archief voert namens de gemeenten de wettelijke taken uit die voortvloeien uit de Archiefwet en het Archiefbesluit. Daarnaast is het Westfries Archief een Regionaal Historisch Centrum. Dit is omschreven in de Gemeenschappelijke regeling. Wij zullen in een Dienstverleningshandvest concreet omschrijven welke taken en diensten wij hiervoor verrichten. Deze worden omschreven in een diensten- en productencatalogus.
De gemeenschappelijke regelingen in de regio vallen wel onder de Archiefwet maar zijn geen deelnemer in het WFA. Met hun willen wij een dienstverleningsovereenkomst sluiten zodat duidelijk is welke taken en diensten uit de catalogus wij voor ze uitvoeren.

- Programma Harmonisatie Informatielandschap Westfriesland

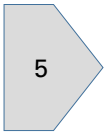

WFA heeft expertise op het gebied van informatiebeheer
eDepot is katalysator
Kwaliteitszorg

Nadat de voorbereidingen voor het eDepot waren begonnen is het programma Harmonisatie Informatielandschap opgestart. Het project eDepot is hiervan een onderdeel geworden. Het WFA zal actief onderdeel uitblijven maken van het programma Harmonisatie. Het is een belangrijk middel om grip te krijgen op informatie. Onze belangstelling en expertise betreft het vastleggen (archivering) van blijvend te bewaren

informatie. Het eDepot moet ons inziens werken als een katalysator voor het digitaal werken.

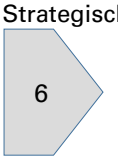
- Hybride archief

De nog over te brengen overheidsarchieven zijn zowel fysiek als digitaal
Aansluiten op landelijke ontwikkelingen
Taskforce inrichten voor Westfriesland
Verkorting overbrengingstermijn

Met het realiseren en gebruik van het eDepot is een belangrijke stap gezet in het veilig stellen van digitaal gevormde archieven voor de toekomst. Een groot probleem vormen de archieven die in de afgelopen twintig jaar zijn gevormd. Deze zogenaamde hybride archieven bestaan deels uit fysieke dragers (papier) en deel uit digitale dragers. Uit inspectierapporten blijkt dat alle mogelijk mengvormen voorkomen inclusief overlappingen alsook omissies. Het in goede en geordende staat brengen van deze bestanden zal een grote inspanning met zich meebrengen.
Daarbij komt dat bij de aanstaande herziening van de Archiefwet de overbrengingstermijn (dit is de termijn waarbinnen de overheidsarchief in goede en geordende staat overgebracht dienen te worden naar de (digitale) archiefbewaarplaats) teruggebracht gaat worden van twintig naar tien jaar. Waarmee het probleem van de hybride archieven ineens tien jaar sneller dient te worden opgelost. Het WFA zal in overleg met de gemeenten voorstellen doen op dit probleem aan te pakken.

- Strategisch informatie Overleg (SIO) inrichten

Borgen kwaliteit van de informatievoorzieningen in Westfriesland

Op 1 januari 2003 is een wijziging van het Archiefbesluit van kracht geworden, die tot doel heeft het waarderings- en selectiebeleid van zorgdragers te moderniseren. Om dit te bewerkstellingen dient een Strategisch Informatie Overleg (SIO) gevormd te worden. Dit is een structureel ambtelijk overleg dat tot taak heeft de besluitvorming op het gebied van de informatiehuishouding voor te bereiden en te regisseren. Het gaat daarbij lokaal om besluiten op het gebied van vervanging, vervreemding, overbrenging en beperking van de openbaarheid van archiefbescheiden.

WFA ALS PARTNER VAN PUBLIEK

- Educatief programma

1

Aansluiting lesprogramma's
Genealogie
Landelijke- en regionale thema's o.a. maand van de geschiedenis.
Onderzoek gidsen
Cursussen en lezingen

Het WFA heeft naast de wettelijke taken op het gebied van zorg, beheer en terbeschikkingstelling van de collectie tevens als doel het in het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis middels het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal en deze op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar stellen aan en dienstbaar maken voor een breed publiek (GR art. 3, lid 2). Om dat laatste te bereiken hebben de meeste archiefdiensten een educatief programma onder meer gericht op het lager en middelbaar onderwijs om mensen kennis te laten maken met het archief. Het WFA heeft een duidelijke achterstand op dit gebied en wil in de komende beleidsperiode een flinke stap zetten om deze achterstand in te halen.

- Samenwerking cultuur en erfgoed organisaties in Westfriesland

2

Musea
Bibliotheek
Historische Verenigingen

Er bestaan goede contacten met de lokale en regionale cultuur en erfgoedorganisaties. Er vindt uitwisseling plaats van kennis en expertise. Het WFA wil deze contacten benutten bij de ontwikkeling van een educatief programma.

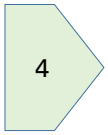
- Doorontwikkeling Westfriesekaart

3

Uitbreiden
Aansluiten op landelijke thema's en ontwikkelingen
Middel bij het ontwikkelen van educatieprogramma
Technische mogelijkheden benutten b.v. linked open data

De ontwikkeling van de Wesfriese kaart (www.westfriesekaart.nl) vordert gestaag. Op de kaart staat nu de ontwikkeling van West-Friesland in de 20e eeuw. In 2019 zullen de kaartlagen 1650, 1750 en 1850 worden toegevoegd. Elk jaar zal ook een themalaag worden toegevoegd. De kaart kan voor tal van doeleinden worden gebruikt en zal een belangrijke rol kunnen spelen als informatiedrager binnen het educatieve programma.

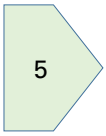
- Communicatie en promotie

Ontwikkeling website
Inzet socialmedia
Klantenpanel
Doorontwikkeling digitale toegankelijkheid
Digitale vindbaarheid

Om het WFA actief onder de aandacht te brengen van een zo breed mogelijk publiek is communicatie en promotie belangrijk. Dat gebeurt nu op ad hoc basis en is afhankelijk van het moment. Wij willen de digitale mogelijkheden en de sociale media beter en structureler gaan benutten.

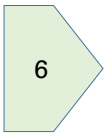
- Doorontwikkeling dienstverlening

Optimalisatie studiezaal
Virtuele studiezaal
100% digitale toegankelijkheid
Dienstverleningshandvest opstellen

De fysieke studiezaal zal onderdeel uit blijven maken van de dienstverlening. Daarnaast willen wij een digitale studiezaal ontwikkelen met mogelijkheden tot uitwisseling van kennis tussen bezoeker onderling en met het WFA. Bij andere diensten wordt bijvoorbeeld geëxperimenteerd met een chat functie. Bekeken zal worden of samenwerking met andere archiefdiensten in Noord-Holland mogelijk is.

- Scannen op verzoek

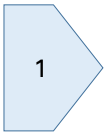

Duurzaam (digitaliseren; collectie behoud)
Behoefte publiek
Wet hergebruik

In de afgelopen beleidsperiode werd een scanning on demand functie ontwikkeld voor de aangesloten gemeenten. Zij kunnen een fysiek dossier aanvragen en binnen een dag ontvangen zij dat digitaal in hun email. Deze functie hebben wij samen met Werksaam ontwikkeld en werkt heel goed. De volgende stap is een vergelijkbare dienst op te zetten voor alle bezoekers.

WFA ALS PARTNER TOEKOMSTIGE GENERATIES

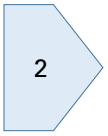
- Duurzaamheid

Behoud (digitale) collecties
Visie op restauraties
Digitale overheid
Duurzame bedrijfsvoering

Het behoud van onze al dan niet digitale collecties blijft natuurlijk een primaire taak voor het WFA. Vooral de digitale bestanden moeten voortdurend gemonitord worden op hun integriteit. Maar ook de 6,5 strekkende kilometer fysiek archief heeft voortdurend onderhoud en controle nodig. De omvang deze archieven is in de afgelopen 12 jaar bijna verdubbeld bij een gelijk gebleven formatie. Dit vergt een slimme en efficiënte inzet van onze middelen.

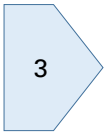
- Borgen auteursrechten

Rechthebbenden
Kennisinstituut
Risico inventarisatie verweesde werken

Met het publiceren van digitale bestanden krijgen wij steeds meer te maken met auteursrechten. Organisaties die zeggen op te komen voor het beeldrecht van onbekende fotografen hebben ervoor gezorgd dat archiefdiensten veel uniek materiaal al dan niet tijdelijk offline hebben moeten halen. Het bizarre is dat deze afbeeldingen wel op onze fysieke studiezaal te inzage gegeven mogen worden. Op dit punt is de wetgeving volstrekt verouderd. Om claims in de toekomst te voorkomen moeten wij de risico's inventariseren en de ontwikkelingen op dit gebied goed blijven volgen. Inmiddels zijn er met verschillende fotografen en rechthebbenden overeenkomsten gesloten over het publiceren van de foto's.

- Inzet Westfries publiek

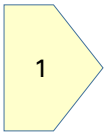

Crowdsourcing
Westfriese fotografen

In de afgelopen jaren hebben wij met behulp van crowdsourcing veel archieven nader toegankelijk gemaakt. Door onze "vele handen" projecten kan men onze website op meer dan 2 miljoen persoonsnamen doorzoeken. Deze projecten zullen zeker worden gecontinueerd. Wij willen de vrijwilligers onder andere in gaan zetten voor het ontsluiten van onze omvangrijke beeldcollecties van onder meer het Noord-Hollands Dagblad.
Ook willen we bekijken of we amateurfotografen kunnen interesseren om de veranderingen in het landschap van stad en dorp vast te leggen en onder te brengen in onze beeldcollectie.

WFA ALS PROFESSIONELE EN TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIE

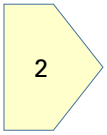
- Kenniscentrum

Auteursrecht
Beeldrecht
Informatiebeveiliging en privacy (AVG)
Archiefwetgeving
E-mailarchivering
Website archivering
Digitale vernietiging en verwijdering
Onderzoek

De digitale ontwikkelingen gaan snel. De wetgeving loopt daar voortdurend achteraan. Het WFA wil een kenniscentrum zijn voor de regio op het gebied van de wetgeving met betrekking tot informatiebeheer en -ontsluiting. Dit is nodig voor het beheer van de eigen collecties. Maar ook om de aangesloten gemeenten met kennis van zaken te adviseren en waar nodig te inspecteren.

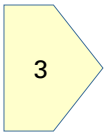
- Design denken

Innovatie informatievoorzieningen
Inspelen op veranderingen en wetgeving
Advisering aan de voorkant van het proces

Vanwege de snelle ontwikkelingen wordt het steeds belangrijker om te kunnen inspelen op veranderingen. Om doelmatig te kunnen adviseren is het van belang dat het WFA meedenkt aan de voorkant van het proces.

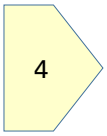
- Inventarisatie particulier archief

Achterstanden wegwerken
Inzet formatie en vrijwilligers
Acquisitie beleid
Tevens voorbereiden op digitalisering

Bij het vorige beleidsplan is de taak inventarisatie afgestoten. Wij dachten te kunnen bewerkstelligen dat alle aangeboden archieven voor opname konden worden geïnventariseerd. Dat is te optimistisch gebleken. In de praktijk leidt dit tot achterstanden op het gebied van ontsluiting. Gelukkig nog geen grote achterstanden. Het WFA heeft nog steeds een heel goed trackrecord. Toch willen we voorkomen dat deze achterstanden kunnen oplopen. We zullen weer beperkt tijd gaan vrijmaken voor inventarisatie.

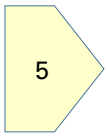
- Informatie gestuurd werken

Kwantitatieve gegevens op orde en digitaal beschikbaar

Om toekomstige ontwikkelingen beter te kunnen inschatten moeten wij onze kwantitatieve gegevens omtrent , omvang, aanwas, ontsluiting en materiele toestand beter op orde brengen. Samen met andere gebruikers gaan in overleg met onze leverancier van het collectie beheersysteem om deze functies te verbeteren.

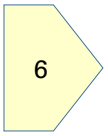
- Digitalisering

Digitaliseringsagenda
Prioriteren veel geraadpleegde stukken
Metamorfoze (1 projecten)
Proactief digitaliseren
Professionalisering
Technologische ontwikkeling (tooling, automatisering)

De trend van de afgelopen jaren is dat het publiek steeds meer informatie op afstand wil kunnen raadplegen. Daarvoor blijft het noodzakelijk om veel gebruikte bestanden integraal te digitaliseren en daarnaast op verzoek incidenteel te digitaliseren. Het beperkte budget hiervoor dwingt ons om weloverwogen slimme beslissingen te nemen. Daarnaast proberen we ook externe financiering te vinden, bijvoorbeeld via metamorfoze, om bestanden te kunnen digitaliseren.

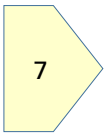
- Capaciteit fysieke opslag depots

Onderzoek mogelijkheden en maximale capaciteit

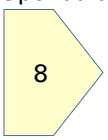
De nieuwbouw van het Westfries Archief is in 2006 opgeleverd. De groeicapaciteit van het gebouw is bewust gesteld op maximaal twintig jaar. Vroeger was dertig jaar gebruikelijk maar vanwege de onbekende invloed van de factor automatisering is deze korter gemaakt. Wel is het gebouw zodanig ontworpen dat dat de capaciteit met dertig procent kan worden vergroot. Daartoe zijn onder andere extra heipalen geplaatst aan de zuidzijde van het gebouw.
Inmiddels moeten we constateren dat de depots al aardig vol beginnen te raken. We hebben een inschatting gemaakt van de aanwas in de komende jaren en dan blijkt dat we na moeten gaan denken over maatregelen.
Dat kan op verschillende manieren. Uitbreiding van capaciteit is mogelijk maar ook vervanging door middel van digitalisering of inhuur van depotcapaciteit elders zijn mogelijkheden. In de komende beleidsperiode zullen scenario's worden uitgewerkt.

- Toekomstvisie bibliotheek

Het WFA beschikt over de meest omvangrijke bibliotheek betreffende de regio. In de vorige beleidsperiode zijn de achterstanden in het beheer van de bibliotheek helemaal weggewerkt.
Er zal een visie gemaakt worden op de toekomst van onze bibliotheek als onderdeel van het collectieprofiel.

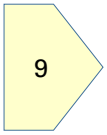
- Opendata beleid

Hergebruik informatie
Onderzoek bouwdossiers beschikbaar stellen

Het is ons voornemen om, in lijn van de wet hergebruik, digitale data bestanden ter beschikking te stellen als open data. Dat doen wij al met de nadere toegangen op de Doop-, Trouw- en Begraafboeken, bevolkingsregisters en notariële akten. Andere erfgoedinstellingen of particulieren kunnen deze gegevens importeren en gebruiken in hun systemen.

- Toekomstbestendige archiefmedewerkers

Verschuiving digitalisering
Ontwikkeling wetgeving
ontwikkeling kennis
Vastleggen functies en taken
scholing

Het vak van archivaris of informatiespecialist verandert snel. Dit gebeurt door de snelle ontwikkelingen als gevolg van de digitalisering. Ook de wetgeving past zich voortdurend aan de nieuwe situatie. Het is van belang dat de medewerkers van het WFA deze ontwikkelingen blijven volgen en zich eigen maken. Zonder dat daarbij de kennis over de oude historische collectie verloren mag gaan. Elke beleidsperiode evalueren wij de verdeling van de taken. We kijken wat er bij is gekomen of veranderd is. Het biedt ook de mogelijkheden voor medewerkers om zich ergens anders op te richten.